

Уку дәресе конспекты.

Укытучы: Азисова Гульнара Исмаиловна

Класс. 2б

Тема. “Яз кия,яз көлэ”! Гасыйм Лотфи “Сыерчык”.

Максат.

1. Г.Лотфинен “Сыерчык” шигыре белән таныштыру.
2. Г. Тукайның кошлар турында шигырьләрен искә алу.
3. Укучыларның кошлар турында булган белемнәрен актуальләштерү, өйрәнелгән лексиканы актив сөйләмгә кертү, ижадилык сәләтен арттыру.
4. Кошларга карата сакчыл караш тәрбияләү һәм ярдәм итү хисе уяту.

Жиһазлау. Дәреслек, кошлар рәсемнәре, мультимедиа.

Дәрес барышы

1. Мотивлаштыру этабы.

- Исәнмесез, балалар!
- Исәнмесез!
- Кызлар, хәлләрегез ничек?
- Әйбәт, рәхмәт!
- Малайлар. Сезнең хәлегез ничек?
- Әйбәт. Рәхмәт!

Слайд 1

2. Актуальләштерү.

- Дәресең башлыйбыз. Бүген кем дежур тора?
 - Сыйныфта барыгыз да бармы?
 - Бүген ничәнче число?
 - Бүген – егерме жиденче апрель.
 - Яхшы. Рәхмәт. Утыр.

3. Уку мәсьәләсен кую.

- Балалар, мин сөзгә табышмак әзерләдем. Тыңлагыз һәм җавабын әйтегез.

Югары менә чылбырсыз,

Түбән төшә баскычсыз,

Өйләр сала балтасыз.

-Дәрес,укучылар, бу кошлар.Бүгенге дәресебез кошлар темасы белән бәйләненп барачак.(слайдка карап, кошларны танырга)

Канатлы дусларыбыз турында белемнәребезне тагын ныгытырбыз.

-Ни өчен кошлар темасын алдык,чөнки безнең туган ягыбызга сагынып кошлар кайткан.

Слайд 2

-Кошлар жир йөзөндә иң күп таралган тереклек ияләре.Хәзер аларның 9 меңгә якин төре бар.Галимнәр жирдә барлыгы 100 млрд.кош яши дип әйтәләр.

4. Уку мәсьәләсен чишү.

Дәреслектән эш.

- Яз керде өебезгә. (бит53-55) балалар укый. Шигырьне йлешлэргә бүлеп уку
- Балалар, нинди кошлар жылы якка китэләр?
 - Сыечыклар, кара каргалар.
 - Нинди кошлар безнең якта кышлыйлар?
 - Күгәрченнәр, чыпчыклар.
 - Кошларның исемнәрен рус теленә тәржемә ясап, истә калдырыйк.

Слайд 3

кугәрчен – голубь (сүзлекчәдән табыгыз), кара карга – грач,
сыерчык – скворец.

песнәк-синица, карлыгач –ласточка, тукран – дятел, кәккүк – кукушка,
чыпчык воробей, тургай – жаворонок.

в) Кошларга ярдәм итү турында әңгәмә.

- Укучылар, кошлар өчен ачлык куркынычмы, әллә салкынмы?
- Кошлар өчен ачлык куркыныч.
- Әйе, укучылар, без сезнең белән кошларны ачлыктан коткарырга тиеш. Кыш утте, кошларга нинди ярдәм иттегез?
- Жимлекләргә ризык салдык. (көнбагыш, кавын, карбыз, кабак орлыклары, терлек мае, ит, сыр)

5. **Сүзлек эшен ныгыту.** “Безне таны эле” уены. Парлап эшләү.

-Алдыгызда конвертта чәчелеп яткан хәрефләрдән кош исемнәрен тезергә һәм кошның рәсемен тактага куерга кирәк.

6. Фикультминутка. Ял итү.

7. **Уку мәсьәләсен чишү (продолжение)**

-Укучылар! Без бүген, балалар, язучысы – Гасыйм Лотфинең шигырен укырбыз. Аның турында берничә сүз тыңлап китегез.

Гасыйм Лотфи Татарстанның Этнә районы Иске Әжем авылында туа. Башлангыч һәм урта белемне мәдрәсәләрдә ала, аннары укуту белән шөгыльләнә. Ул балалар өчен хикәяләр, әкиятләр, шигырьләр яза.

Сүзлек эш. Слайд 4-10

- Сүзләренң мәгънәләрен аңлатып карыйк. Аларны слайдта күрәсез. Сез аларны истә калдырырга тиеш. Укыйбыз.

канатлы- пернатые

сыерчык- скворец

кунач-насест

Г.Лотфиның шигырен уку.

“Сыерчык” шигырен уку. Бит 56

1-2 укучы укый.

-Язучы кошларны шигырьдә нинди матур сүзләр белән әйтә, дәрәсләктән укып бирегез.

-Ни өчен аларны “шатлана” дип әйтә?

-Бу шигырьне нинди максат белән язган дип уйлыйсыз?

-Ә тагын ни өчен без кошларны яратабыз.

-Алар матур итеп сайрыйлар.

-Әйдәгез бер кош сайравын тыңлыйк әле. Нинди кош икәнбу? (*кошлар авазын тынлау*)

8. Дәреснең темасын ныгыту.

–Кошлар турында бик күп шигырьләр язылган.

- Ә, хәзер без сезнең белән кошлар турында шигырьләр тыңлап китәбез.

“Карлыгач” һәм “Кошларга.”Слайд 11

Бу шигырьләрне Г. Тукай язган. 26 апрельдә Г. Тукайның тууына - 136 ел тулды.

-Габдулла Тукайның нинди әсәрләрен беләсез?

9. Рефлексив бәяләү этабы.

-Укучылар, сез бүгенге дәрестә үзегезгә нинди яңалык алдыгыз?

Балалар жавабы:Слайд 12

-Кошлар безнең өчен бик кадерле.

-Кошлар – безнең дусларыбыз, ярдәмчеләребез.

-Алар иген корткычларын ашыйлар, үсемлекләргә саклыйлар.

-Жимлек ясап, аларга аш салырга кирәк.

10. Нәтижә ясау.

-Әйе, кошлардан башка табигать жансыз. Күңелле, моңлы тавышлары табигатьне яшәртә, күңелләребезгә дәрт һәм шатлык өсти. Әйе, кошлар – безнең дусларыбыз, ярдәмчеләребез. Һәркайсыбыз берәр оя ясаса да , кошларга нинди зур сөенеч булыр иде. Канатлы дусларыбызны һәм ярдәмчеләребезне саклыйк һәм яклайк.

11. Билгеләү.

12. Өй эше бирү. Яттан сөйләргә өйрәнергә. 56 бит.

Конспект урока по татарской литературе.

Дата: 27 апреля 2022г.

Класс 2а

Тема. Гасыйм Лотфи “Весна у порога”. Стихотворение “Скворушка”

Тип урока: урок усвоения новых знаний.

Цель: 1.Познакомить учащихся со стихотворением Гасыйма Лотфи “Скворушка”

Задача: формировать у учащихся универсальные учебные действия:

1. Личностные:

знание нравственно-моральных норм поведения.

2. Регулятивные:

целеполагание – постановка учебной задачи на основе соотнесения того, что уже известно, и того, что ещё неизвестно;

самооценка – выделение и осознание учащимися того, что уже усвоено и, что ещё нужно усвоить, осознание качества и уровня усвоения.

3. Познавательные:

Общеучебные:

- самостоятельное выделение и формулирование познавательной цели;
- поиск и выделение необходимой информации;
- осознанное и произвольное построение речевых высказываний в устной форме;

Постановка и решение проблемы:

- формулирование проблемы;
- самостоятельное создание способов решения проблемы поискового характера.

4. Коммуникативные:

- планирование учебного сотрудничества с учителем и сверстниками – определение цели, функций участников, способов взаимодействия;
- инициативное сотрудничество в поиске информации;
- управление поведением партнёра – контроль, коррекция, оценка его действий;
- умение выражать свои мысли в соответствии с задачами и условиями коммуникации;
- владение монологической и диалогической формами речи.

Учебно-методическое обеспечение урока:

Демонстрационное:

1. Общеклассное оборудование: доска, мел, магниты.
2. ТСО: мультимедийный проектор, компьютер.
3. Наглядные пособия: портрет писателя Г. Лотфи и Г. Тукая, картинки птиц, кормушки, скворечника.

Индивидуальное:

1. Учебник «Әдәби уку» “ Литературное чтение” Ф. Ш. Гарифуллина, 2 класс.

Ход урока.

1. Организационный момент.

-Здравствуйте ребята! Сегодня у нас необычный урок. Давайте улыбнемся друг другу и пожелаем удачи. И мы начинаем урок.

2. Актуализация знаний.

-Кто в классе дежурный?

-Какое сегодня число?

3. Постановка учебной задачи и введение в тему урока.

-Послушайте загадку и постарайтесь отгадать.

Учитель загадывает загадку о птицах.

-Правильно, это - птица. Сегодня будем читать стихотворение о наших пернатых друзьях, закрепим знания о них.

Слайд 1.

На Земле насчитывается около 9 млн. видов птиц. Ученые подсчитали всего их около 100 млрд.

4. Подготовительная работа.

а) Словарная работа. Слайд 2.

Познакомимся с новыми словами. Прочитаем хором только татарские слова.

канатлы- пернатые

сыерчык- скворец

кунача- насест

б) Работа по учебнику с. 53-57. Прочитаем стихотворение , деля на части.

Читают 2 ученика.

Беседа по прочитанному диалогу:

-Какие птицы улетают в тёплые края?

-Грачи, скворцы.

-Какие птицы остаются зимовать в наших краях?

-Голуби.

в) Беседа об оказании помощи птицам.

-Ребята, что страшнее птицам: голод или мороз?

Ответы детей.

-Да, ребята, мы должны помогать птицам. Зима прошла, а вы помогали птицам зимой?

Ответы детей.

- Как вы помогали?

Ответы детей.

5. Игра «Узнай птицу».

Работают в паре. Дети получают конвертики с буквами и с картинкой птицы. Надо составить из букв название птицы, а иллюстрацию прикрепить к доске. Постарайтесь запомнить название птиц. Распределение птиц на 2 группы- зимующие и перелетные.

6. Физкультминутка.

Очты, очты каргалар очты...

7. Знакомство со стихотворением Г. Лотфи “Скворушка”.

-Сегодня мы прочитаем стихотворение Г. Лотфи “Скворушка”.

Рассказ о писателе.

Со дня рождения Г. Лотфи исполнилось 116 лет. Он родился в Республике Татарстан. Начальное и среднее образование получил в медресе. Работал учителем в сельской школе. Г. Лотфи написал много стихов, рассказов для детей. К сожалению, фотографии не сохранились.

Работа по учебнику с.56. Чтение учащимися стихотворения.

Беседа по прочитанному.

- Как автор называет птиц?

-Как вы думаете, почему он их так называет?

-Ещё за что мы любим птиц?

Ответы детей.

- Давайте послушаем аудиозапись с голосами птиц.

Слушание записи с голосами птиц.

-Вам понравились голоса птиц?

8. Закрепление

-О птицах написано много стихов. Я предлагаю вам прослушать стихотворение «Карлыгач». **Слайд 3, 4**

Стихотворение читает ученица 2 класса Батракова Хадия.

-Ребята, вы знаете автора этого стихотворения?

Ответы учащихся.

-Да, эти стихи написаны великим татарским поэтом Г. Тукаем. Ему исполнилось 26 апреля 136 лет. Его произведения известны не только в нашей стране, но и за рубежом. Ему исполнилось 136 со дня рождения, но он живет вместе с нами, ведь мы читаем его произведения с большим удовольствием.

-И еще одно его стихотворение «Кошларга». Читает Юмаев Умар.

9. Рефлексия.

- Ребята, урок наш подходит к концу, скажите, понравился он вам или нет? Что вам запомнилось и понравилось больше всего, какие трудности вы испытали?

Постройте свой ответ с помощью этих предложений:

- Птицы – наши друзья.
- Птицы защищают поля от вредных насекомых.
- Мы должны заботиться о птицах.
- Птицы дарят нам чарующие звуки трелей, мечту полёта.

10. Итог.

-Птицам бывает иногда очень тяжело, и поэтому человек должен прийти к ним на помощь. Весной, например, люди готовятся к прилёту птиц: вешают им домики. А особенно тяжело птицам зимой. Им сложно бывает добывать корм. Поэтому, давайте будем помогать нашим пернатым друзьям.

11. Домашнее задание. Выучить стихотворение наизусть с. 56.